

Notranje kapelice v Heiragabis, katera se rabi istočasno za šolski prostor.

Sv. kongregacija za razširjanje vere.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos podarila naša gospa glavna voditeljica po eden iztis naših različnih izdaj »Odmeva iz Afrike« in »Majhne afriške knjižice« v rdeči kaliko-vezavi z zlato obrezo nj. eminenci kardinalu Gotti, generalnemu prefektu svete kongregacije za razširjanje vere. Malo dni pozneje je prišlo sledeče častno pismo od propagande:

Prot.-štev. 127/909.

Predmet:

Rim, 19. prosinca 1909.

Zahvala za družbene knjige.

Gospa grofica!

Srčno sem se razveselil nad darilom, katero ste mi poklonili v različnih jezikih od vaše družbe, zaslužne za blagor afriških misijonov, ki izdaja »Odmev iz Afrike« in »Majhno afriško knjižnico«; zvedel sem v svoje veliko veselje in zadovoljstvo, da je bilo možno nabrati s pomočjo teh listov mnogo denarja za misijone. Zahvaljujem Vas za darilo ter Vam čestitam k

vsemu dobremu, kar stori družba v blagor duš. Kličem blagoslov božji iz nebes na delo družbe, kateri Vi načelujete z vso onemo in prosim Gospoda, da bi Vas ohranil pri dobrem zdravju.

Blagorodni gospej grofici

M. Th. Ledóchowska,

glavni voditeljici družbe

sv. Petra Klaverja, Rim.

Nj. blagorodju udani

Fr. G. Ma. Card Gotti,

prefekt.

Luigi Veccia,

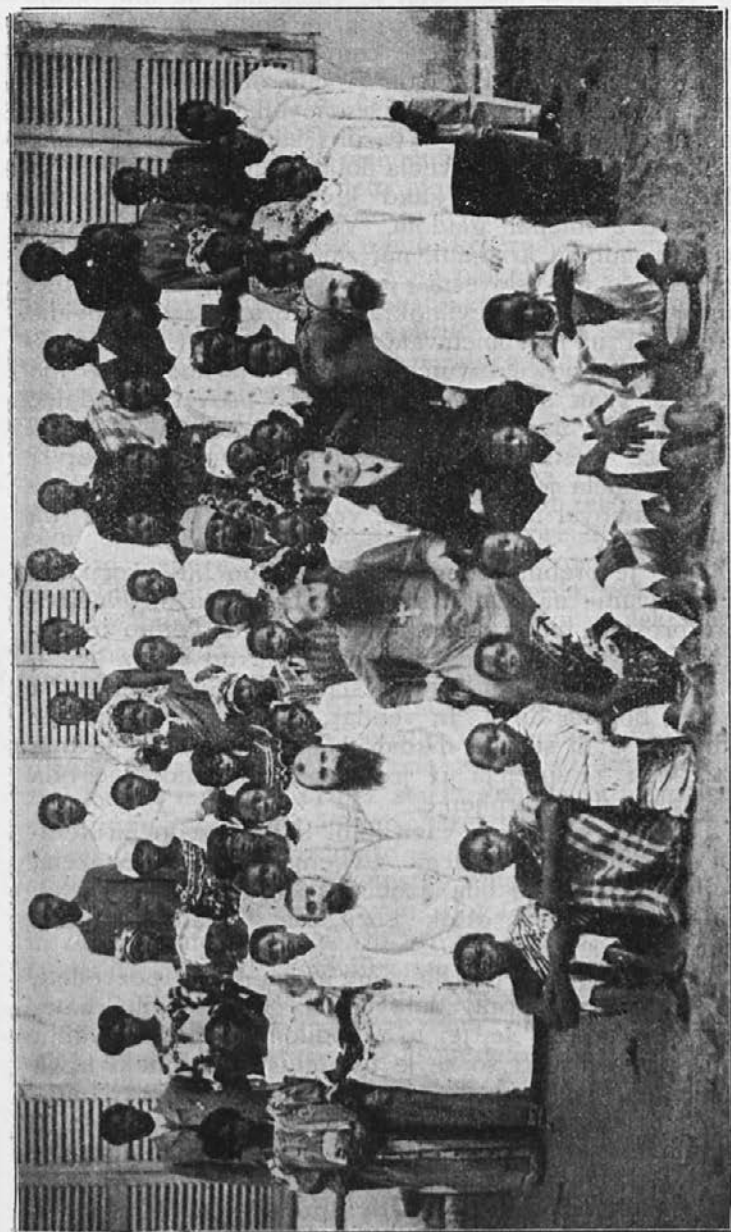
tajnik.

Marija Renipatsa Tsialaina.

Piše o. Bregere iz Jez. družbe, misijonar na Madagaskarju.

Marija Renipatsa Tsialaina (dobra za nič) je bila tip redke vsakdanje moralične lepote, skrite za zunanostjo strašne ostudnosti. Če je še sploh bilo kaj, kar je narava pozabila, da bi pleme Kama, prizadeto od prokletstva, označila in spakedrala, tedaj se je gotovo požurila pri Tsialaini, da bi zamujeno izpopolnila. Njen oglat, širok obraz je bil obdan od pustega, črnega svitka las, malo, nizko čelo so kazile široke, ščetinaste obrvi, pod katerimi so se skrivale v globoki votlini ležeče črne oči s srepim pogledom brez življenja. Široke, nenavadno visoke nabrekle ustnice pod debelim, ploščnatim nosom — to vse je provzročilo, da jo je zaničevala poganska neusmiljena duhal. In tej prirojeni neštevilni množici trpljenja in poniževanja, ki je le še povečevalo njeno pokoljenje, ki je izšlo iz krila najbridkejšega in najbolj črnega siromaštva. Nikdar, niti jeden trenutek v dolgem teku svojega sedemdesetletnega življenja ni poznala Marija tega, kar se navadno imenuje prijetnost življenja.

Rojena v suženjstvu, je bila zgodaj ločena od svojih starišev, kateri so bili jedini, ki bi jo bili mogoče ljubili. Njen gospodar je bil trdega srca in je gledal le na svoj žep, zato je skušil siroto prodati. Toda nikdo je ni hotel. Hehe! io tsy alaina! (ni za rabo, za nič ni dobra), tako je vskliknil vsak, ki jo je zagledal. In tako je prišlo, da so jej ostale te pogosto ponovljene besede: Tsialaina za celo življenje kot pridevek. Kaj naj torej gospodar počne z njo, ker je neče nihče kupiti? Moral jo je obdržati. Toda kakšno delo jej naj da, da mu pride kolikor mo-

Skupščina birmancev v Kili. (V sredi škof Humel.)

goče redko pred oči? Bila je odločena, da mu varuje kravo; in Tsialaina, uboga sirota, je hodila, za silo oblečena v raztrgane bombaževe cunje, za svojo varovanko dan za dnem, v žareči poletni vročini, ob hudih nevihtah, dokler se ni zmračilo. In kakšen je bil njen živež? Navadno ni dobila ničesar. Včasih, kadar je prišla mimo maniokovega polja, si je vedla dobiti v naglici s pomočjo hloda ali svojih nohtov kako korenino in jo je pojedla kar surovo z volčjim gladom. Včasih so jo pozvali tudi dobri in usmiljeni kristjani, naj zajame z njimi borno kosilce: To so bili slovesni dnevi v življenju Tsialaine. Razun tega jo je neštevilnokrat množica zasmehovala, zasramovala in jo obmetavala s kamenjem. Ljudje so jo imeli za hudobno čarovnico in tudi to je imelo za njo posledice. Vsak se jej je izognil in jo psoval od daleč na vse mogoče načine. Pač ni treba omenjati, da je ni hotel nihče vzeti za ženo. Kdo bi jo pač bil maral? Tsialaina! Imela je brata, kakor se je govorilo, toda ta se je je sramoval in skrbno se varoval, jej priskočiti na pomoč.

Tako je prebilo pomilovanja vredno bitje večji del svojega bivanja na zemlji, samotno, brez družine, večinoma na prostem polju, brez vinarja, med lakoto in pomanjkanjem, zasramovana in zaničevana od vsega sveta, brez tolažbe od zgoraj, kajti Tsialaina žalibog ni vedla ničesar o božjem bitju. In vendar, zdi se neverjetno, iz njenih ust se ni slišala nikdar kaka tožba. To je bila njena usoda — sprejela jo je — njena vdanost je bila velika kakor njeno trpljenje.

Toda čas je že, da vam, ljubi bralci predočim Renipatso v zadnji dobi njenega življenja in vam pokažem, kako je iz nje, ki je bila izobčena iz človeške družbe, postal po naši veri otrok božji, da, zgled izvoljene kristjanke.

Vkljub svojemu preiskovanju nisem mogel pozvedeti, kedaj se je prav za prav dala vpisati med število katehumenov. Najbrže se je to zgodilo po posredovanju pridnih kristjanov, ki so se je usmili. O. Aťinal, ki je spoznal njen omejen razum, jo je podučil o najpotrebnejšem in jej nato podelil sv. krst. Od zdaj naprej se je imenovala Marija Georgina in Filomena Romanatenasoa je bila njena botra. To se je zgodilo leta 1880. Od tega trenutka je bila Tsialaina čisto spremenjena. O kako čudovito deluje sv. Duh na dušo, ki je tako priprosta, upogljiva in dobro pripravljena po raznem poniževanju

in trpljenju. Kako si je oddahnila njena duša pri do-
brotljivih krščanskih sodrugih; ona, katero so nekda
zaničevali in preganjali, čeravno še vedno sužnja, si je
vendar bila v svesti svoje vrednosti; čutila je, da je tudi
ona človeško bitje. V prihodnjem letu 1881 je sprejela
zakrament sv. birmе in leto pozneje svoje prvo sveto
obhajilo. Kakšni občutki so jo tedaj navdajali? Bog sam
ve! Kako se je razvijalo njeno krščansko življenje pod
mojim prednikom, tega ne bom omenja¹, toda kaj je bila
potem in kaj je še danes — to vem jaz predobro, in jo
morem samo občudovati. Leta 1896 je bila ona in druge
sodruginje v trpljenju od generalnega guvernerja opro-
ščena iz trde, dolge sužnosti. Bila je prosta! In uporabila
je svojo prostost ter obrnila negostoljubni hiši svojega
gospodarja hrbet. Če tudi ni našla med tem druge strehe,
imela je vendar toliko zaupanja v Boga, da se je popol-
noma prepustila božji previdnosti in ne zastonj! Opazil
sem jo prvikrat med ubogimi, ki so sprejeli vsak ponde-
ljek od mene majhno miloščino. Tudi ona mi je molela
nasproti svojo roko ter me tako opozorila, kako je grda;
ovita je bila v par raztrganih cap. Moj šolski učitelj
Romanatenasoa jo je sprejel na prošnjo svoje žene Filo-
mene v svoje stanovanje. Med tem je Filomena umrla in
on se je zopet oženil. Pa Marija Georgina je še vedno
na svojem prostoru in pomaga kjer more in kolikor ji
njena starost in njene skromne zmožnosti dovolijo. Tako
živi sirota vendar v svojih starih dneh v primernem za-
dovoljstvu pod gostoljubno streho, kjer jo oskrbujejo
njeni dobrotniki z rižem in obleko. In povrača jim s
srcem, polnim zveste vdanosti; toda ve in spozna prav
dobro, da se ima v prvi vrsti Bogu zahvaliti za vse to
in da mu zato dolguje vso svojo ljubezen. In v resnici,
to se da spoznati iz njenih mnogih dokazov; kajti nihče
ni tako vnet in natančen pri božji službi, ne samo ob
nedeljah in praznikih, ampak vsak dan. Ne glede na
svojo visoko starost, ne glede na delo in vkljub dolgemu,
trudapolnemu potu, naj si bode mrzlo ali deževno, Marija
je vedno tukaj in sicer vselej za četrt ali celo pol ure
prej. Pred vsako nedeljo in vsakim praznikom kleči pri
moji spovednici in kako se veseli drugi dan na sv. obha-
jilo. Če sledi več praznikov drug za drugim, prosi vedno
zopet z novega z veliko ponižnostjo za sv. obhajilo.
Nenasitljiva je in goreča častilka evharističnega Boga.
To je vse prav dobro, bodete rekli, toda ali tudi razume,
kaj dela? In če razume! Jaz sam sem že enkrat dvomil

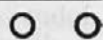
in zato sem jo vprašal, da bi se prepričal. Odgovorila mi je brez obziranja: »Jeso Andriamanitro!« (Jaz sprejem Jezusa, svojega Boga.) Vprašal sem jo še: »Pa zakaj ga hočeš tako pogosto sprejeti?« »Ker je tako sladek, mamy loatra i Jeso!« Po dekretu svetega Očeta, ki priporoča vsakdanje sv. obhajilo, me je nemudoma prosila, da ji dovolim sv. obhajilo vsak dan. Da bi jo skušal, sem jej pogosto odrekel njeno prošnjo. »Kakor hočeš«, je odgovorila in se pobita odstranila. Toda smilila se mi je, ubožica. In kako pobožna je pri svoji zahvali! Ne leti, kakor mnogi drugi, takoj pri zadnjem evangeliju ven, temveč kleči še kakšne pol ure pred svojim Odrešenikom v tabernaklju. Kdo se bo čudil, če po vsem tem še pristavim, da ljubijo Renipatso vsi ljudje v celej župniji in jo spoštujejo zaradi njenih čednosti in njenega vzpodbudljivega zgleda.

Ko sem govoril o razširjevanju vere, je bila Marija Georgina prva, ki se je dala vpisati. Mislil sem sam pri sebi, odkod naj dobi sirota svoj sou (5 vinarjev) vsak teden. Prinese ga pa redno: odkod ga ima, ne vem, toda gotovo vem, da drži vsako nedeljo zvečer pri našem zborovanju svoj sou že v roki pripravljen. O moj Bog, kako velik si v majhnih in dober proti njim, ki so ponižni!

Ko sklepam to poročilo, mi plava v duhu sledeča podoba pred očmi. Vidim bogate in mogočne, velikaše te zemlje, kako zastonj kličejo na pomoč iz globokega brezdnega večnega ognja, kako moledujejo Tsialaino za kapljico hladne vode, ubogo, zaničevano Tsialaino, ki že uživa krasoto nebes in počiva v Abrahamovem naročju!

Misijonski dopisi.

Blagoslovljenje cerkve v deželi Basuto.

Blagoslovljenje nove hiše božje je vedno zelo ganljivo. dvakrat tako ganljivo, pa je in blagonsnejše posledice ima v paganski deželi. Kako veliko plačilo bodo enkrat prejeli oni, ki so k zidanju misijonske cerkve pripomogli! P. Montel oblat »Brezmadežnega spočetja« poroča naši glavni voditeljcl v naslednjem pismu, datirano iz Liona v deželi Basuto, o slovesnem blagoslavljanjem svoje nove cerkve:

Imam prijetno dolžnost, Vam, Vaše blagorodje, poročati o misijonu v Lionu, kakor sem obljubil. Ta misijon so mi moji predpostavljani tako ostro naročali, da se mu nisem

mogel odtegniti; sicer pa moram priznati, da me je to, da sem misijon prevzel, popolnoma osrečilo, ker se mi je s tem ponudila prilika, svoja čustva hvaležnosti izraziti, čustva, ktere občuti vsak misijonar afrikanskega kontinenta za družbo sv. Petra Klaverja.

Misijon, o katerem Vam hočem poročati, se je ustanovil leta 1886. Kakor pri vseh takšnih podjetjih, je bil začetek jako skromen: Koča iz ilovice. Začetek je bil zelo težaven. Pomanjkanje pomoči na eni strani, draginja živeža in previsoka cena materiala in rokodelcev na drugi strani, vse to je otežkočilo življenje in zadrževalo otvorjenje. Le ta, komur je bilo izročeno to mesto, bi lahko pripovedoval, koliko je moral prestati. Skušenj, ki so vedno v zvezi z kakšno novo zgradbo, tudi tukaj ni manjkalo. Najhujše so nam pripravljali poslanci kalvinistov. Z zvitostjo in z nasiljem so se prizadevali novi misijon pri glavarju okraja očrniti; toda božja previdnost tega ni pripustila in vse njihove spletke so bile zastonj.

Ko se je tega sovražnika znebilo, se je započeto delo bolj in bolj razvijalo, kakor mlada cvetlica ki se je znebila strupenih rastlin, ki so se ovijale okoli nje. Čez kratek čas je stala na mestu proste ilovnate koče že kapelica iz kamnja; blagoslavljanje se je takoj izvršilo. Da bi slovesnost še povečali, je bil eden prelat tako prijazen, da je prišel s 5 misijonarji, toda kapelica je bila tako uboga, da se ni mogel podeliti blagoslov z Najsvetejšim zaradi pomanjkanja paramentov in kadilnice. Iz tega zadnjega lahko, Vaše blagorodje, zopet razvidite neprecenljivo korist tega dela, katerega izvrstna glavna voditeljica ste Vi. Če imamo zdaj vse, česar je potreba za božjo službo, se imamo zahvaliti le Vaši dobrotljivosti. Vaši darovi, ki so sledili zaporedoma v letih 1905 in 1906, so poravnali potrebščine v zakristiji, ki bi drugače bržkone še dolgo ostale neporavnane. Ker nam primanjkuje denarja, se ne moremo ozirati na vse potrebe, ampak moramo za najpotrebnejše najprej skrbeti.

Jedna najpotrebnejših stavb je bila v zadnjih letih stavba nove cerkve. Gorčičnemu zrnu jednako je rastla majhna, v svojem začetku tako neznatna, čreda Kristusova. Že trikrat je zahtevalo število vernikov, ki je naraščalo brez prenehanja, večji prostor. To zadnje poslopje je srečno zgotovljeno. Zidano je s kamnja in ima cinasto streho. Slovesno blagoslavljenje je bilo pretečenega leta na dan 25. avgusta. Ta dan je bil za vse dan veselja, posebno za kristjane v Lionu: vsi ti so tako zelo želeli to novo cerkev! Akoravno ubogi, so vendar vsi velikodušno pripomogli k zidanju. Tako je bilo njih veselje popolnoma upravičeno. Tudi za misionarje, ki

so bli navzoči pri blagoslavljanju, je bil to dan veselja, saj so videli, da je vera zopet za korak napredovala, ker se je tukaj utrdila pri vernikih z novo cerkvijo. Še celo za nekoliko paganov, ki so naklonjeni katolicizmu, je bil to dan veselja, kakor tudi za njih poglavarja Peete. Na njegovo hvalo bodi povedano, da se je obnašal zopet kot dobronik misijona, da je priredil s svojo radodarnostjo prebivalcem Basuto bratovsko pojedino in je tako tudi v tem oziru povzdignil slovesnost.

Kraljica Adolfina, ki je že 18 let katoličanka in sicer dobra katoličanka, je pokazala pri tej priložnosti na ganljiv način svojo živo vero. Nekega lepega jutra, malo časa pred posvečenjem cerkve, je prišla z drugim pobožnimi ženami in je prosila misijonskega prednika popolnoma skromno, da bi njej izročil vso skrb za snaženje prostora okoli božje hiše. Toda ni se samo s tem zadovoljila, da bi drugim zapovedala, ampak se je sama lotila prva dela ali, da se natančneje izrazim, vzela je v roke metlo in delala koliko je znala in vedla. Gotovo lep primer ponižnosti, ki spominja na prve čase krščanstva! Lepa čednost, ki bo zapisana v knjigo življenja!

Pod tako ugodnimi upi pričeta pripravljanja so se takoj dobro zgotovila. Razstave, ki so se razobesile zunaj cerkve v enakih razdaljah, so dale misijonu živahno, slovesno obliko. Med tem so se tudi altarji okinčali z najrazličnejšimi cveticami. Tri še le pred kratkim naročeni kipi so se posebno odlikovali v sredini teh olepšav. Da smo si te kupili, to je bil edini izdatek za to svečanost in nihče nam ne more v tem oziru česa predbacivati. Mi smo ubogi, to je resnica. Uboge so tudi »male sestre ubožcev«, in vendar imajo razun jednega kipa Zveličarja in preblazene Device Marije, še tudi sv. Jožefa, kterege, kakor se pripoveduje, zaklenejo včasih v kovčeg, ako se preveč obotavlja uslišati njihove prošnje. Ni se bilo treba k temu pripomočku zateči, smo lahko tudi tako razločno spoznali varstvo krušnega očeta sv. družine. On nam ni prinesel samo srebrnjakov kot vstopnino, temveč nam je priskrbel tudi pomoči, tam kjer smo se najmanj nadjali, v popolnoma protestantskih družinah. Darovi znašajo toliko, da nam bo mogoče v kratkem času začeti staviti tako potrebno novo šolo. Sv. Jožef je toraj vsprejem velikodušno poplačal. Kar se tiče Zveličarja in preblazene Device, sta nam priskrbela najprej, lepo slovesnost in pozneje mnogo spreobrnitev, o katerih še hočem jedno bnsedo spregovoriti, predno končam to pismo. Slovesnost se je vršila jako lepo. Ker je bila prijetna temperatura in lep solnčni dan, je pri-

vrelo mnogo ljudij skupaj. Od vseh strani so prišli; od strmega pobočja gore Draken, kakor tudi iz nedoglednih ravnin države ob reki Oranje. Da je bila pri takšnem navalu ljudstva cerkev takoj prenapolnjena, se razume samo ob sebi. Pa tudi oni, ki so morali ostati zunaj pod milim nebom, niso bili prikrajšani. Ker so bile duri in okna na široko odprta, so lahko pridigarja razločno slišali, so imeli užitek od petja in so se ga tudi sami lahko udeležili. Pri vseh cerkvenih slovesnostih odobravajo prebivalci Basuto najbolj petje. To panogo lepih umetnosti ljubijo, pa jo tudi razumejo. Razentega se vsak udeležuje koralnih spevov, in nič ni lepšega, kakor to mogočno, soglasno petje verne množice.

Celo pogani so bili čisto ginjeni od pobožnosti, ki je privrela kakor iz enega srca na dan in s pomočjo milosti in božje besede so se nekateri spreobrnili.

Dan blagoslovljenja cerkve je prinesel tudi nam v tem oziru svoje veselje: devet katehumenov je pristopilo k sv. veri. Ta vzgled je našel več posnemalcev, kakor smo pričakovali. Govoril še bom o tem pozneje, kajti najprej hočem omeniti, kako je na večer tega lepega praznika neki pogan javno pričal o resnici katoliške vere.

Ko se je končala druga služba božja, ki se je morala vršiti na prostem radi vedno naraščajoče množice, je nagovoril množico širokopleč poglavar-domačin, See h o f e po imenu. Z mogočnim glasom, donečini kakor močna trobenta, in s kretanjem, ki je odgovarjalo po svoji mnogovrstnosti njegovemu ginjenju, je izrazil svoje spoštovanje do misijona in je zatrjeval zopet in zopet, kako srečen bi bil, če bi se ustanovila v njegovem kraju šola in se naselil misijonar. »Sicer pa« je pristavil, »je katoliška vera prava; mi vsi nimamo poguma, da bi jo sprejeli, vendar to nič ne dé, je pa vendar prava vera.«

Tako mogočno je učinkoval praznik, da je zapustil pri vseh nepozabljiv, prijeten spomin. V resnici se je pa tudi izvršilo vse v največjem miru. Akoravno se je sešla množica, obstoječa iz tako različnih ljudi, čeprav je bila stiska, v kateri so bili tesno natlačeni katoličani, protestanti in pogani, vendar ni nastal hrup, ali nezadovoljnost, ni bilo slišati nobene žal-besede! Na ta način se je poveljčala prava vera pred krivovero in poganstvom. Naš Zveličar Jezus Kristus je bil gotovo zadovoljen. O tem skoro ne moremo dvomiti, če sodimo po lepih sadovih, katere je prinesel ta verski obred. Spreobrnjenja so se hitro pomnožila; število katehumenov je poskočilo v malo mesecih od 40 na 80.

Med temi spreobrnjenji je posebno pomenljivo spreobrnjenje treh protestantov, od katerih sta bila dva najmočnejša stebra kalvinskega svetišča: eden je spovedoval, drugi pa pridigoval, kakor se pripoveduje — Naravno je torej bilo, da je postal predstojnik silno zmešan, ko je videl, da je zgubil kar naenkrat tako dobre pomočnike; skozi tri nedelje je neprenehoma razodeval svojo bol ostali čredi. Toda njegovi poslušalci se niso dosti zmenili za te vrste tarnanja, kakor tudi ne za mnoge druge reči.

Spreobrnjenje tretje teh krivovercev zasluži, da se posebej omeni radi okolnosti, ki so jo pripravile do tega, da je stopila v pravo cerkev. Še v cvetu življenja je naglo zbolela in zgubila skoro popolnoma dar jezika. Kalvinski predstojnik je sicer poslal svoje odposlance, z biblijo v roki, da bi ji stregli, ker se je bal, da bi še jih več odpadlo od protestantizma. Skozi več dni so vztrajali v svoji službi. Slednjič pa so jo zapustili, meneč, da je njihov trud in njihova skrb nepotrebna. Kmalu za tem je zadobila bolnica zopet zdravje svojih čutov, je prosila za duhovnika, se odpovedala svojim zmotam in sprejela sv. krst, ter za dva dni umrla kot izvoljenka.

Pred kratkim so poskusili protestanti, zmedeni sicer, toda ne pobiti, si pridobiti privrženecv in tako spet utrditi svoje omajano stališče. Ko so zvedeli, da leži neki pogan v vasi krajnega poglavarja na smrtni postelji, so takoj prihiteli v bajto bolnikovo, vedno z biblijo v roki. Bolnik se naglo predrami iz svojega stanja, podobnega spanju, in zahteva krst. »Svečenik je tukaj« so mu odgovorili. »Nočem protestantskega svečenika«, je odgovoril umirajoči z votlim glasom, »pokličite katoliškega duhovnika«. Po teh besedah so se zaprle biblije, bajta se je spraznila, in katoliškega misijonarja je doletela tolažba, da je zopet odprl nebesa eni duši.

Število krstov je ostalo s številom spreobrnjenj na enaki stopnji; še pred pretekom 6. mesecev smo jih imeli 40. Upajmo, da bo praznik ugodno vplival in prinesel veliko dobrega.

Pri novokrščencih vlada najboljši duh. Sv. obhajila prekoračijo na leto število 2000; vsaki prvi petek v mesecu sprejme redno 130 oseb svete zakramente. Če biva pri nas mimogrede kaki belokožec, hribolazec ali trgovec, se jako čudi, ko vidi, da naši črnici tako marljivo služijo ljubemu Bogu. Čudil bi se še veliko bolj, če bi prišel v praznik. Zadnji božični praznik so bili naši kristjani navzoči pri 6. sv. mašah pri blagoslovu in so peli neprenehoma od polnoči do 11. ure predpoldne.

Če bi imeli nekoliko več sredstev, bi lahko storili veliko dobrega. Del naših novokristjanov je zelo oddaljen od misijona. Mnogi morajo hoditi celi dan, da se udeležijo ob nedeljah službe božje. Zategadelj silijo v me, da bi ustanovil novo postajo. »Oče«, mi je rekla pred kratkim katehumena, »če moliš iz velike knjige (mašne knjige), spomni se nas, svojih otrok. Prosi vsemogočnega Boga, da pomnoži misijone v deželi Basuto. Kako težavno je za nekatere izmed nas prihajati k pouku. Pot je tako dolga; včasih se moramo celo vrniti, akoravno smo že veliko pota prehodili, ker nam zaprejo pot narasle reke vsled nepričakovane nevihte. Mi bivamo tako oddaljeni, in če bi zboleli, bi li mogel priti duhovnik še pravočasno k nam? In vendar bi tudi mi radi bili deležni nebeškega kraljestva. Oče, kadar moliš v veliki knjigi, spomni se tudi svojih otrok; prosi Boga za zadostna sredstva, da nam zamoreš pozidati cerkvico.«

Ta želja je pač zelo upravičena in radi bi ji ustregli. Pogani so pripravljeni sprejeti sv. evangelje; mnogi čakajo s svojim spreobrnjenjem le zato, ker mi ne pridemo. Bi nam li mogla pomagati vaša velikodušnost, gospa grofica? Bi nam ne mogla vaša dobrotljivost, ki ne more ničesar odreči, omogočiti, da bi vresničili tako dolgo zaželjene sanje? Če bi vam podelil sveti varuh vaše dobrotljivosti v naš prid 2000 frankov, bi se takoj lotili dela. Upam pa, da se bo našla duša (če bi bilo treba), ki bo Vas izdatno podpirala in sem uverjen, da bo kmalu nastala v deželi Basuto nova misijonska postaja, ki bo pričala o dobrotah družbe sv. Petra-Klaverja in njene svitle generalne-voditeljice.

Kratka misijonska poročila.

Nekaj o lakoti v Quaghadougou (francoskem Sudanu). Prečastiti o. Thevenoud iz kongregacije belih oo. pripoveduje naslednje: »Povsod gospodari smrt, po cestah, na polju, na sejmi in po hišah. V kraju Boroma de Tangé (Tanže), proti Baziri-ju, je umrljivost tako znatna, da ni mogoče vseh mrtvecev pokopati. Naznanilo se mi je 60 slučajev smrti, ki so se dogodili isti dan v samo jedni vasi. Zdi se, da ima ta umrljivost svoj izvir v zastrupljenju, ki počasi napreduje in ga povročijo korenine, ki služijo izstradanim v hrano.«

Prečast. o. **Apel** iz Jez. družbe piše z dne 21. vel. srpana: »Po 22 letnem obstoju je prešla postaja Keilands od Jezusove družbe na trapiste v Marienhill-u. Dva oo. in dva brata sta že došla semkaj in sta pričela svoje delovanje s pomočjo treh sester iz reda dragocene krvi. Predniki Jezusove družbe so odstopili prostovoljno trapistom zemljo, poslopja, sploh vse, kar je bilo njihovo, ker jim ni bilo mogoče, da bi preskrbovali postajo z vsemi sredstvi in močmi, ki so potrebne za njen napredek in ker je Keilands več ko 300 milj oddaljen

od pravega ozemlja Zambezi-misijona. Trapisti so pa veliko bliže in razpolagajo tudi z več sredstvi in učnimi močmi. — Moja prihodnja naloga bo, da bom dal tiskati molitvenik v Ksoza-jeziku; potem upam, da se bom lahko podal k predniku v Zambezi-ju. »

Misijon Sv. Anton des Gambos (Angola). Č. o. Lang iz družbe očetov od sv. Duha piše z dne 1. julija 1908: »To leto smo imeli blizu 100 velikonočnih obhajil. Afriškega zamorca, zlasti še iz tukajšnjega kraja, pripraviti na mesečno in tedensko sv. obhajilo, je čudež, pridržan le Vsemogočnemu. Iz našega deškega in dekliškega zavoda pride vsako leto nekaj družin za krščansko vas. — Osnovali smo hospital, kjer črnici »prepuščajo belcem«, kakor pravijo. Pridobiti si do tolike mere zaupanje črnca, da se da, daleč proč od vpliva fetiških svečnikov in doktorjev v deželi, preskrbovati, je tu nepopisno težavno. — Oskrbovati nam

je šest kapelic-podružnic in tedaj pa tedaj obišče misijonar katehista, da ga obodri in mu samemu podaje kruh božjega nauka. Majhen voziček mu služi za ta potovanja, kjer spremlja misijonarja vse njegovo imetje. Ta mala kola pozdravljajo povsod, koder se prikaže, z velikim veseljem, kajti često se skriva v njih — kaj soli; sol je v teh krajih tako redka reč. Prej smo imeli navado, da smo ob nedeljah sol blagoslavljali in jo po božji službi delili med kristjane. Žal smo morali letos opustiti to navado, da lahko poravnamo stroške za cerkev, ki jo ravno zidamo. — Bojevati se nam je tu z velikimi težkočami: nestalnost, vpliv čarovnikov, tajne ločinke, kjer so umori s strupom običajni in jih celo zahtevajo, če hoče kdo postati njihov ud. — Tudi pičli prispevek, ki ga je dajala vlada, se je bati, da izostane. Ubogi oskrbnik prebedi cele noči in računi — posebno pa še moli — —«

LISTEK.

Gabrijel Giragishala.

(Piše o Van der Wee od belih očetov.)

Danes bi rad enkrat predstavil ljubim bralcem mladega zamorca, čegar zgodovina življenja pač zasluži, da se z njo seznanim. Sprevideli bode te iz tega, kako lahko izpremeni vera srce in misli zamorca.

Giragishala je prišel meseca malega srpana 1900 v misijon Ndala. Karitu, njegova domovina, kjer še stanujejo njegovi bratje, je oddaljena tri dni hoda od tod. Po njegovi zunanosti bi mu prisodili kakih dvajset let, da bi ga vprašali, koliko je star, bi bilo odveč, kajti zamorci ne morejo dati nikakšnih podatkov o svojem rojstnem dnevu. Zato se čisto nič ne brigajo. Bil je skoraj 2 m visok in je presegal vse svoje brate po velikosti, in ker je bil izvanredno suh, se je zdel še večji ko je bil v resnici. Kot obleka ste mu služili dve skupaj sešiti kozji

koži, pastirska palica in stara sulica je bilo njegovo orožje. Kaj ga je pač privedlo iz take daljave v naš misijon? Prišel je, da bi mu ozdravili bolno nogo, na kateri je imel veliko rano. — Rekel je: »Uporabljal sem že vsa mogoča sredstva, pa vse zastonj — neče zaceliti. M w a n a Bushu, naš poglavar, tvoj prijatelj, mi je svetoval, da vprašam tebe za svet; ker ti mnoge ozdraviš baje in imaš mogoče tudi za-me kakšno sredstvo.« — »Imaš-li tukaj prijateljev, pri katerih bi lahko ostal?« — »Ne, nobenega ne poznam in bi me tudi nihče ne sprejel, ker tukajšnji rod ni našemu rodu naklonjen. Preveč smo se bojevali s temi zamorci.« Morali smo ga torej sprejeti v misijon. Predno pa nadalje pripovedujem njegovo zgodovino, moram nekaj omeniti o rodu Walatwu.

Walatwu, kakor tudi Masaï-Watusi, so čisto drugačen rod, ko drugi Unyamwezi. Živijo večinoma v Karitu in Karundi, in najmočnejši rod se je naselil v goratem kraju Mbulu pri Manyara-jezeru. Jezik in šege so jako različne od onih drugih črncev in najbrže so prišli ravno tako kakor Watusi iz dežele Gallas ali iz Egipta. Naučil sem se malo njihovega jezika, ki je nekaj podoben arabskemu. To je pastirski narod, kakor Watusi in Masaï; kateri nimajo čred, pasejo živino Unyamweziroda. Črede so bogastvo njihovega življenja, ki jim dajejo živež in obleko. Kože jim služijo kot oblačilo. V noben drudi rod zamorcev se nočejo ženiti, če pa vendar kateri to stori, tedaj se lahko poglavar polasti vsega njegovega imetja.

Za ženitev zadostuje pri njih medsebojno sporazumljenje, da se dobi od nevestnih starišev dovoljenje. Ženin nima nikakih izdatkov, kakor pri drugih narodih, razun da mora poravnati stroške ženitnine, ki se obhaja jako slovesno. Ljubezen med stariši in otroki je veliko večja, ko kje drugje. Moža, ki se loči od svoje žene, ali ženo, ki zapusti svojega moža, vsi zaničujejo in jih prisilijo celo, da morajo oditi iz dežele. Gorje tudi otrokom, ki ne spoštujejo svojih starišev, ki bi jih preklinjali ali topli. Z jedno besedo, čisto drug narod je to.

Kakor sem že prej omenil, imajo Waluturusi velik del Mbulu-dežele v svoji posesti. Komaj 20 let je tega, kar so napadali Unyamwezise. V Ndali se še najdejo sledovi njihovih vasi, katere so bili prisiljeni zapustiti, ko so jih Mirambi oblegali.

Iz jedne takšne rodbine izhaja naš Giragishala. Svoje stariše je zgubil zgodaj. Čisto mladega še so odpeljali

Wasaki — rod v bližini Nyanze — in še zdaj nosi njihovo znamenje — namreč predrta ušesa. Toda že po enem letu so ga njegovi bratje rešili.

Kakor vsi drugi dečki je tudi on pasel živino in v tem času si je nalezel bolečino na nogi; zavrlo nje je prišel v misijon, da bi mu jo ozdravili. Prav za prav je torej prišel, kakor je sam rekel, da bi mu mi stregli. Dva osla je moral pasti, da si je prislužil živeza. Pozneje je dobil tudi kos blaga, da se je oblekel. Za otroke v misijonu je malo maral; a ti so se iz njega in iz njegovih kozjih kož šalili, ker so pazabili, da pred kratkim časom sami niso imeli več, kakor ta ubogi pastir. Včasih se je pritožil in je grozil: »Ako ne bo drugače, bodo občutili mojo palico, kajti pri nas nismo boječi!« In v resnici je to pogosto dokazal.

Pa seveda še bolj ko za njegovo nogo, smo si bili v skrbi za njegovo dušo, zato smo mu rekli, da naj pride z drugimi k verskemu pouku, za katerega se do zdaj ni brigal. Tako je torej prišel, pa bolj iz strahu kakor iz zanimanja, ker je rekel sam pri sebi: »Ako ne pridem, mi bodo pokazali vrata.« V začetku je kazal malo dobre volje, nobenega napredka ni bilo opaziti. Milost je morala prej v njem delovati. Počasi se je tudi začela kazati, počasi je začel imeti dopadenje na našem pouku, in se je trudil, da bi dajal dobre odgovore. Imel je izvrsten spomin in je kmalu znal mali katekizem. Pa s tem še ni bil zadovoljen; v svojih prostih urah, dočim je pasel svoje osle, začel je drugim, ki še niso prišli tako daleč, razlagati katekizem.

Ko je videl, da se tudi on lahko uči kakor Evropejci, si je izprosil dovoljenja, da bi smel priti tudi k drugemu pouku. Toda tukaj ni šlo tako gladko kakor pri katekizmu, katerega se je bilo treba samo na pamet naučiti. Abeceda mu je delala velike težave, čeravno jo je znal na izust od začetka do konca. S težavo je razločeval črke in je pogosto zamenjal b s p in potem zopet m s z itd. Tako je šlo dve leti in še le zdaj je poznal dobro vse črke. Koliko večjega truda ga je še le stalo, da je razumel zlagati zloge in besede. Po štirih letih je vsaj na pol znal brati. S pisanjem ni šlo nič boljše; za lepopisje pač ne bo dobil prvega darila. Pa hvala Bogu, da je vsaj tako daleč napredoval. Druga dobra lastnost je bila njegova varčnost; kar si je prihranil, je dejal na stran; rad se je oblačil snažno, toda z veseljem je sprejel stare hlače ali srajco, da bi prizanašal svoji lastni obleki

in bi s tem zopet prihranil nekaj denarja. Nekega dne sem mu rekel: »Giragishala, ti nisi kakor drugi, kaj počneš s svojim denariem? Nikdar te ne vidim, da bi pil pivo ali si kaj drugega kupil.« . . . »Veš, oče, jaz sem iz rodu, ki živi od svojih čred . . . zatoorej hočem tudi iaz enkrat takšno čredo imeti in sicer mnogoštevilno, kadar se bom oženil. Kupil sem si že pet koz in jih imam v reji pri svojem prijatelju; če jih imam še enkrat pet, si že lahko kupim za to malega vola.« Vse je vedel tako uravnati, da je imel dobiček zraven in tako se je naučil tudi mi'lo delati. Zbiral je povsod maščobo, maslo itd. kjer je le mogel kaj takega iztakniti; iz tega je varil milo in ga prodajal, pri čemur si je vsako leto nabral precejšnjo svoto; s tem denarjem si je kupil kravo.

Bil je jako postrežljiv, posebno misijonarjem ni mogel nikdar ničesar odreči; in kar je pri zamorcih še redkejše, je to, da je varoval naše stvari kakor svoje lastne. Na ta način se je kazal jako hvaležnega nam nasproti, ki smo se pošteno trudili, da bi ga zopet ozdraveli, pa žalibog nismo imeli dosti uspeha. Bil nam je dan in noč na uslugo. Če smo mu zaupali bolne zamorce, bil je presrečen in jih je negoval ravno tako kakor mi. Če smo sicer bili z delom preobloženi, ni nam bilo potrebno ga dolgo klicati, prišel je sam od sebe. Bil je torej desna roka misijona in nam vsem je bilo jako žal, ko nas je zapustil, da bi se oženil. Z veliko nestrpnostjo je pričakoval krstnega dneva in vedno je povpraševal: »Oče, kedaj bom krščen! Ali še nisem na vrsti?« Zaradi njegove velike gorečnosti in njegovih dobrih zmožnosti smo ga torej pustili h krstu, predno so prešla običajna štiri leta preskušnje. Želel si je ime Gabriel. Slednjič je le napočil dan veselja. »Vendar zadobim enkrat zdravje na svoji duši,« je rekel »in jaz sem prišel semkaj, da bi dosegel telesno zdravje. Nisem hotel postati kristjan in ne pri vas ostati. Zgodilo se mi je kakor sv. Pavlu, ki je šel, da bi preganjal kristjane in je potem postal njihov oče!« —

Gabriel je ostal vedno dober katoličan in tolažba za misijon. V kljub temu ni pozabil svoje poganske rodbine. Obiskal je večkrat svojega strica, ki ga je vzel k sebi po smrti njegovih starišev. Nato je šel k prijateljem in znancem, ki so bili veseli, da jim je bil Gabriel še vedno vdan, ker so mislili, da jih bo sedaj kot kristjan zatajil.

Nekega dne je prišel Gabriel k meni ter mi rekel: »Oče, jaz bi se rad oženil.« Odgovoril sem mu: »Kakor hočeš, Gabriel, samo skusi si najti ženo.« »Oče, jaz bi

rad jedno iz našega rodu, tukajšnje mi ne ugajajo. Ko sem bil zadnjikrat v Karundi, sem že poskusil — toda ni se mi posrečilo. »Toda moj ljubi, moraš še enkrat poskusiti; mogoče se ti tokrat posreči.« Pa tudi sedaj je bilo zastoj. Nobena ni hotela zapustiti svoje domovine, da bi stanovala pri Evropejcih. Moral je torej iti na oglede v sosesčini misijona. Toda zopet prevare: kajti »gospodične« v Ndali so gledale z zaničevanjem na njega zavoljo njegove debele noge. Slednjič vendar, ko je dolgo moledoval, je iztaknil neko vdovoz majhnim otrokom, ki je bila pripravljena, mu dati roko v zakon. Sedaj je bil rešen, in veselega obraza mi je prišel naznanjat svojo srečo. Hitro si je postavil hišo in ko je bila čez mesec dni izgotovljena, prišel je dan ženitnine. Bil je dan veselja, ki ga ni stal več ko dve kozi in lepo blago za njegovo boljšo polovico. Jedna koza je bila za nas, drugo so pojedli na gostiji, h kateri so bili povabljeni njegovi najboljši prijatelji. Bil je torej srečno oženjen in se naselil v svoji novi palači.

Naš Gabriel porablja vse moči v skrbi za svojo družino in čredo. V prostem času se peča s krojaštvom, s čimur si prisluži veliko denarja, ker je v tem postal pravi mojster. V kljub svojim opraviлом je pa vedno pripravljen nam pomagati. »Vsikdar se čutim srečnega, če morem napraviti malo uslugo tem, ki so mi bili dobri,« pravi. Toda njegova bolezen še ni ozdravljena. Vedno še ima bolno nogo, in jo bo moral obdržati do svoje smrti; ni ga namreč sredstva, ki bi jo zacelilo, razun, če bi si jo dal odrezati; pa Gabriel neče tega. »Vzamem rajši« pravi, »svojo bolno nogo s seboj v nebo«. Upajmo, da pride tjagor dobri Gabriel in da sprejme zraven še krono za vse, kar je storil za misijon in misijonarje.

~~XXXXXXXX~~ Popolni odpustek. ~~XXXXXXXX~~

za ude Klaverjeve družbe v mesecu rožniku:

Dne 11. rožnika, na praznik sv. apostola Barnaba.

Dne 29. rožnika, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren uredn.: A. Slamič.